

Powerport: de nieuwe lat voor rechtvaardige transitie

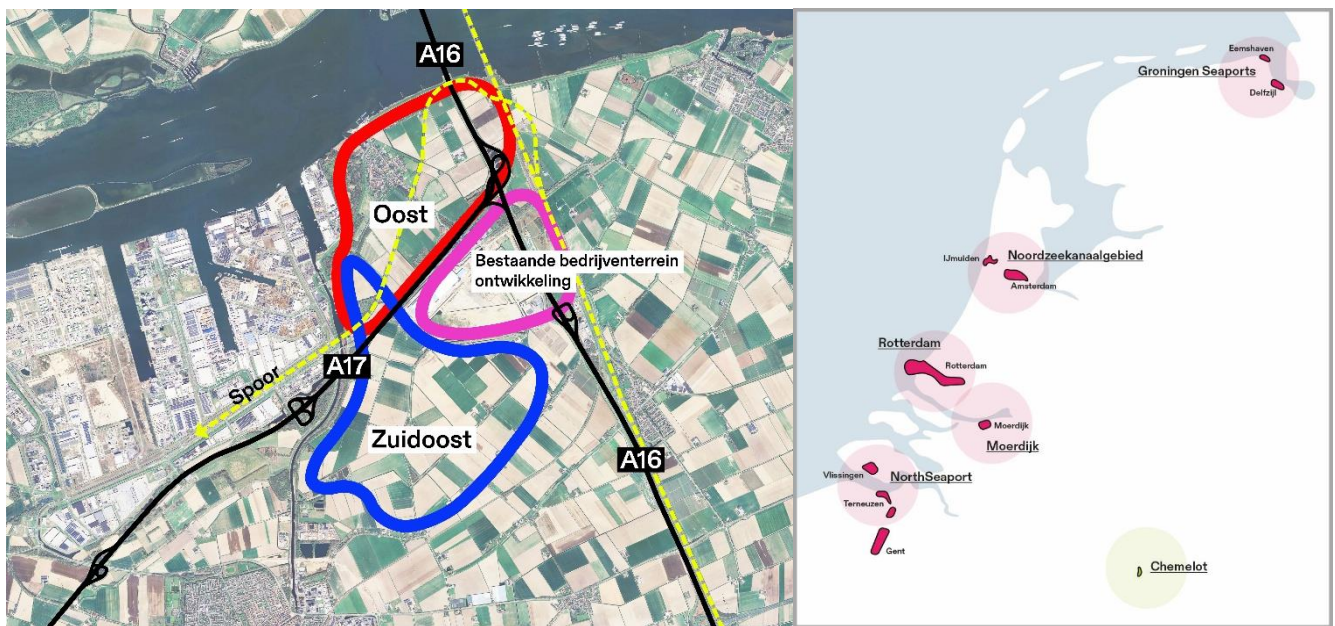
Waar Nederland koers kiest

Kiezen we voor uitstel, of voor duidelijkheid en daadkracht?

In West-Brabant, aan de zuidrand van de Randstad, tussen Rotterdam en Antwerpen, ligt Moerdijk: een strategisch kruispunt van haven, industrie, logistiek en energie. Hier ontwikkelt Nederland haar **Powerport: Het hart van de nieuwe energie-infrastructuur waar wind op zee, waterstof, duurzame chemie, circulaire economie en logistiek samenkomen**. Wat hier komt, is bepalend voor de energievoorziening en weerbaarheid van ons land en de economie van morgen.

Op 1 december 2025 nemen Rijk, provincie en gemeente een richtinggevend besluit over de uitbreiding van de Powerport regio Moerdijk: oost of zuidoost. Dat besluit gaat niet alleen over ruimte, maar over verantwoordelijkheid. **Kiezen we voor uitstel, of voor duidelijkheid en daadkracht?**

Met deze propositie legt de gemeente Moerdijk haar voorwaarden en keuzes op tafel. Ze maakt zichtbaar hoe een nationale opgave rechtvaardig kan landen in een lokale gemeenschap – met ruimte voor economie en energie, maar ook voor mensen, natuur en leefbaarheid. Dit document laat zien wat daarvoor nodig is, en wat er nu van het Rijk en de provincie wordt gevraagd.

Een nationale opgave met lokale impact

De verduurzaming van de Nederlandse economie vraagt om ruimte, snelheid en regie. Nederland moet zijn strategische weerbaarheid versterken: minder afhankelijk worden van buitenlandse energie en grondstoffen, het elektriciteitsnet ontlasten en industriële clusters toekomstbestendig maken. De Powerport regio Moerdijk vervult daarin een onmisbare rol. Hier komen wind op zee, waterstofproductie, energieopslag, logistiek en chemie samen. Dit knooppunt aan de Rotterdam–Antwerpen-corridor is essentieel om de nationale energievoorziening te verduurzamen en vitale sectoren draaiend te houden. Zonder Moerdijk stopt de energietransitie, de economische vernieuwing en de weerbaarheid van Nederland.

Voor West-Brabant is deze ontwikkeling van grote strategische betekenis. De regio kan zich ontwikkelen tot een duurzame economische motor, waar innovatie en nieuwe biobased bedrijvigheid aansluiten op bestaande kracht in logistiek en chemie. Versterking van infrastructuur, innovatie en een duidelijk profiel maakt de regio aantrekkelijker voor bedrijven en werknemers, en vergroot de samenhang binnen de Brabantse en Zuid-Nederlandse economie. De keuzes rond Powerport bepalen daarmee mede de toekomst van de regionale economie.

Voor de gemeente Moerdijk en haar inwoners vraagt de Powerport-opgave een ingrijpend offer. De groei van de energie-infrastructuur en duurzame industrie grijpt diep in op de leefomgeving, de landbouwsector en de bestaande balans tussen dorpen, haven en industrie. Tegelijk biedt een toekomstvast besluit ook de duidelijkheid waar mensen behoefte aan hebben. Al vele tientallen jaren komt telkens opnieuw de vraag over de houdbaarheid van dorp Moerdijk op tafel. Dit geeft grote onzekerheid. De gemeente onderkent het nationale belang maar stelt daarbij voorwaarden: ontwikkeling kan alleen als leefbaarheid en brede welvaart gelijktijdig, geloofwaardig structureel worden versterkt. Zo kan Powerport niet alleen van nationale, maar ook van lokale betekenis worden en leiden tot nieuwe kansen zoals banen, onderwijs, investeringen in voorzieningen en verbeteringen van leefkwaliteit.

Uitstel is géén zorgvuldigheid

Het Bestuurlijk Overleg Powerport op 1 december 2025 is een kantelpunt. Dan wordt niet alleen de ruimtelijke voorkeursrichting vastgesteld – oost of zuidoost – maar ook de koers in bestuurlijke houding. De keuze is helder: kiezen Rijk en provincie voor uitstel en onzekerheid, of voor regie en verantwoordelijkheid?

Na jaren van besluiteloosheid, overleg en voorbereiding is dit het moment waarop duidelijkheid nodig is. Inwoners leven al te lang in onzekerheid over hun toekomst, bedrijven moeten investeren in verduurzaming en uitbreiding, en overheden willen voortgang boeken in hun energie- en industriebeleid. Uitstel zou hier geen teken van zorgvuldigheid zijn, maar van stilstand. De energietransitie

wacht niet: lopende projecten zoals de aanleg van netinfrastructuur en de voorbereiding van het nieuwe hoogspanningsstation vragen richting en besluitkracht. Voor de gemeente Moerdijk is het antwoord duidelijk. Powerport is te belangrijk voor losse afspraken of eenmalige compensatie. Alleen een langdurig, samenhangend partnerschap tussen Rijk, provincie en gemeente kan ervoor zorgen dat nationale belangen en lokale leefbaarheid elkaar versterken. Dat betekent structurele inzet, gedeelde regie en integrale gezamenlijke uitvoering – zodat Nederland weerbaarder wordt én gemeente Moerdijk sterker uit deze transitie komt.

Wat Moerdijk vraagt

Met deze propositie vraagt de gemeente Moerdijk om in december niet alleen een locatiebesluit te nemen, maar om dat besluit onlosmakelijk te verbinden aan duidelijke hoofdvoorwaarden die de leefbaarheid en toekomst van de regio borgen. Deze hoofdvoorwaarden zijn niet achter een tekentafel bedacht, maar komen voort uit het gebied zelf. Ze zijn gebaseerd op een uitgebreid proces van gesprekken, bijeenkomsten en consultaties met meer dan 400 inwoners, agrariërs, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Participatie heeft plaatsgevonden via de gebiedstafels in dorp Moerdijk, Zevenbergen, Zevenbergschen Hoek, Klundert en het buitengebied. Ook is de input van partners zoals ZLTO, Havenbedrijf Port of Moerdijk, VNO-NCW en andere regionale partijen, [zie de participatieverslagen](#). Ook het CBS-raamwerk Brede Welvaart diende als inhoudelijke basis. Deze brede betrokkenheid weerspiegelt het uitgangspunt van gemeente Moerdijk: als de nationale opgave hier landt, moet deze ook met het gebied samen worden uitgevoerd.

De gemeente Moerdijk vraagt het Rijk, de provincie en betrokken partners om drie samenhangende besluiten.

- Een definitieve locatiekeuze die een einde maakt aan jaren van onzekerheid voor inwoners en (agrarische) bedrijven.
- Een duidelijke voorkeursrichting voor de oostelijke variant, als enige toekomstvaste keuze waarbij industrie en leefomgeving duurzaam van elkaar kunnen worden gescheiden.
- Bestuurlijke en financiële borging van drie hoofdvoorwaarden: een menselijke benadering met een eerlijke compensatieregeling, een structureel ontwikkelvoertuig van de gezamenlijke overheden en een gebiedsfonds voor versterking van brede welvaart.
 - Menselijke benadering met eerlijke compensatie
Inwoners en (agrarische) ondernemers die direct worden geraakt, hebben recht op snelle duidelijkheid, een rechtvaardige schadeloosstelling en een zorgvuldig proces waarin de menselijke maat centraal staat.
 - Een structureel ontwikkelvoertuig van de samenwerkende overheden
Rijk, provincie en gemeente voeren de opgave gezamenlijk uit via een permanente

uitvoeringsorganisatie die besluitvorming, planning en investeringen in samenhang borgt. De uitkomsten van participatie met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties worden daarin structureel meegenomen, zodat plannen niet alleen over, maar samen met de regio worden vormgegeven.

- Een gebiedsfonds voor brede welvaart
De baten van Powerport moeten terugvloeien naar het gebied. Het fonds investeert gelijktijdig, geloofwaardig en structureel in leefbaarheid, landbouw, voorzieningen, natuur en toekomstig verdienvermogen. Inwoners en (agrarische) ondernemers worden betrokken bij de keuzes die hun omgeving versterken.

De hoofdvoorwaarden zijn samen met de input uit de participatie nader uitgewerkt [in dit overzicht](#). Alleen wanneer deze drie elementen gezamenlijk worden besloten, ontstaat een geloofwaardige en uitvoerbare basis. Een locatiekeuze zonder hoofdvoorwaarden biedt geen vertrouwen; hoofdvoorwaarden zonder locatiebesluit geven geen richting.

De gemeente Moerdijk vraagt het Rijk en de provincie om bestuurlijke moed en duidelijkheid. Neem in december het locatiebesluit, verbind dat aan stevige hoofdvoorwaarden en geef zo richting aan deze nationale opgave. De energietransitie vraagt keuzekracht, geen uitstel. Alleen door nu te besluiten en gezamenlijk te handelen kan Powerport uitgroeien tot een voorbeeld van samenwerking en rechtvaardige uitvoering – niet tot een symbool van onzekerheid en stilstand.

Locatiekeuze – Ontwikkelrichting oost enige toekomstvaste optie

De uitbreiding van Powerport regio Moerdijk is onafwendbaar. De vraag is niet óf, maar waar en onder welke voorwaarden realisatie plaatsvindt. Na zorgvuldige afweging van de opbrengsten uit het participatietraject en ruimtelijke, milieukundige en maatschappelijke criteria is één conclusie helder: ontwikkelrichting oost biedt als enige een houdbare en toekomstbestendige oplossing.

Waarom ontwikkelrichting zuidoost onhoudbaar is

Deze ontwikkelrichting biedt geen leefbaar en toekomstbestendig perspectief voor dorp Moerdijk. Dit komt omdat ook in deze variant uitbreiding richting het dorp plaatsvindt. Dit is nodig om kaderuimte voor de haven te creëren. Hierdoor raakt het dorp verder ingeklemd en komt de industrie over de rode lijn die door het dorp zelf is geformuleerd in haar Leefbaarheidsvisie. Daarnaast zal overlast van goederenvervoer en milieudruk toenemen. Ook zal de discussie over de houdbaarheid van het dorp opnieuw terugkomen. Dit geeft geen geloofwaardig perspectief voor het dorp. Uitbreiding richting zuidoost is ook vanuit ruimtelijk- economisch perspectief onlogisch. De tracés van de Delta Rhine Corridor en het hoogspanningsnet doorsnijden het gebied aan de

noordkant. Op of onder deze tracés kan niet worden gebouwd. Hierdoor kan de industrie niet worden aangesloten op het spoor en wordt deze richting het zuiden geduwd wat naast dorp Moerdijk druk geeft op Zevenbergen, Zevenbergschen Hoek en Langeweg. Tot slot komt in deze variant vruchtbare landbouwgrond te vervallen die beter is dan de landbouwgrond in ontwikkelrichting oost.

Waarom ontwikkelrichting oost de enige houdbare keuze is

Ontwikkelrichting oost maakt het mogelijk om een logisch multimodaal havensysteem te ontwikkelen dat economisch perspectief biedt aan de regio. Op deze locatie is het ook mogelijk om tot een harde afbakening te komen van de industrie waarmee de leefbaarheid in de rest van de gemeente kan worden geborgd. Ontwikkelrichting oost vraagt een enorm maatschappelijk offer. Het besluit betekent dat het dorp Moerdijk op termijn gaat verdwijnen. Mits voldaan wordt aan de gestelde hoofdvoorwaarden geeft de keuze voor ontwikkelrichting oost ook de gevraagde duidelijkheid en een eerlijk toekomstperspectief.

Wat in de gemeente Moerdijk gebeurt, zal tonen hoe Nederland leert uit eerdere transitie: met oog voor rechtvaardigheid, mensen en vertrouwen. Het raakt aan meer dan energie alleen: het gaat over hoe Nederland haar ruimte verdeelt, haar economie vernieuwt en haar samenleving recht doet. Hier wordt zichtbaar of transitie ook echt rechtvaardig kunnen zijn.

De gemeente Moerdijk is bereid haar verantwoordelijkheid te nemen. Nu is het aan Rijk en provincie om dat ook te doen.

De informatie in dit document is het voorstel van het college van B&W aan de gemeenteraad van de gemeente Moerdijk die hierover op 19 november 2025 beslist.

Meer weten? Ga naar www.moerdijk.nl/powerport of scan de QR-code.

Colofon

Auteur

Gemeente Moerdijk

Fotografie

Skyvisie

Uitgave

November 2025

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook en evenmin in een geautomatiseerd gegevensbestand worden opgeslagen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de gemeente Moerdijk.